

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

V celo leto velja za Ameriko in Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja narocnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivalisce naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

DIKTATOR OLIVA

V nekaterih ameriških mestih in okrajih so čudne postave in navade. Ponekod je navzicle odpravi osemnajstega amendmenta pijača še vedno prepovedana.

Da je prepovedana samo na papirju, je razumljivo samo po sebi.

Ponekod ni dovoljeno kaditi cigarete.

So mesta, v katerih ne sme biti v nedeljo nobeno gledališče odprto.

V državi New Jersey je kraj, kjer je v nedeljo vožnja z avtomobilom prepovedana.

Za najbolj značilno mesto (po duševni omejenosti prebivalstva) po velja, ozioroma je veljalo Zion City v državi Illinois. Tam žive posebne sorte ljudje.

V Zion City je prepovedana kaja tobaka, pitje opojnih pijač, kvartanje in seveda tudi preklinjanje. Ženske ne smejo nositi kratkih kril in svilenih nogavic.

V Zion City vladajo člani verske ločine (sekte). — Pravijo, da je njihova vera prava apostolska vera, cerkevi pa načeljuje Wilbur Glenn Oliva, ki je politični in duhovni voditelj svojih občanov.

Možak je precej prismuknjen, ker odločno klubuje vsem izsledkom znanosti in naprimer drzno zatrjuje, da je zemlja ploščata.

Pred leti je vprizoril potovanje okoli sveta, pa navzlic temu ni ovrgel te svoje trditve.

Meščani so mu bili dolgo časa pokorni in udani, slednji jim je pa začel presedati.

Doslej so bili pri občinskih volitvah izvoljeni še vse njegovi kandidati, pri zadnjih volitvah so pa vse propadli.

Ta poraz je Olivo tako razjarił, da je dal zapreti obe svoji šoli, kar ni posebna škoda, kajti v šolah so se morali učenci učiti Olivove modrosti.

Meščani se niso brigali za njegov ukaz in so šoli zoper odprli.

Nehvaležnost je plačilo sveta, — je zamrmral Oliva in sklonil glavo. — To je torej zahvala za vse, kar sem storil za te ljudi.

Ta slučaj dokazuje, da Amerika ni zrela za diktatorje, pa naj bodo diktatorji Stalinovega kova ali pa taki, ki zatrjujejo, da je zemlja ploščata.

Ljudje nekaj časa gledajo in trpe, nato pa napravijo kratek proces.

Iz Slovenije.

Dr. Janko Brejc umrl.

Iz Ljubljane poročajo: 6. aprila je prispevala novačoma iz Zagreba, da je na tanočnosti kliniki umrl dr. Janko Brejc. Tako nam je smrt spet ugrabila moža, ki je s svojim delovanjem in s svojo osebnostjo ter seveda tudi z dogodki, pri katerih je igral važno vlogo, trajno zapisan v slovenski zgodovini.

Dr. Janko Brejc se je rodil 18. novembra 1869 na Brezjah pri Koverju. Gimnazijo je študiral v Celovcu in Ljubljani, pravo na Dunaju, kjer je bil promoviran leta 1895. Po dovršenih študijah je začel svojo poklicno delovanje kot odvetniški koncipient v Ljubljani, stopil pa je takoj tudi v javno življenje. Že leta 1901 je bil izvoljen v okraju Kranj-Skočja Loka pri obstrukciji tedanje Katoliške ljudske stranke za vojno reformo.

Let 1903 pa je dr. Brejc odložil svoj mandat ter se preselil v Češcev. Med koroškimi Slovencami je vso vmeno posvetil javnemu delu. Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem ga je kmalu izvoljilo za svojega predsednika. Vodil je borbo za slovenski jezik v uradih, v šolah in v javnem življenju sploh, poleg tega pa tudi srdite borbe pri občinskih in državnozborskih volitvah. Delo je bilo ogromno, hodilo pa je mnogo lepih uspehov; priznanje in zahvala za njegovo delo so mu izkazale mnoge slovenske občine na Koroškem s podprtanjem častnega občanstva.

Kot politični voditelj koroških Slovencev, njihov posredovalec in branilec v najrazličnejših zadavah, je dr. Janko Brejc ves čas svojega napornega delovanja predstavljal tudi plodovito silo pri slovenskem tisku. Trajno je sodeloval pri "Miro", glasilu koroških Slovencev, mnoga poročila je pošiljal v Ljubljano "Slovenec", bil pa je tudi sourednik važne knjige "Avadem Vilayet Kärnten", ki je leta 1913 izšla v Celovcu. Od leta 1906 je bil tudi odbornik Mohorjeve družbe. Velike zasluge si je pridobil kot sostenantnik in agiljen odbornik Slovenskega šolskega društva na Koroškem, ki je v predvojnih letih skrbelo za narodno vzgojo slovenske mladine ter se upiralo mogočnemu valu ponemčevanja.

Pod vodstvom dr. Brejca je naš narodni živelj na Koroškem iz definizione prezel v obvezni in od Zide Pece še poprepj mena in biničeklar toliko naravnega navdušenja in borbenosti. V svoji agresivnosti je slovenski klerikalizem, ki je bil takrat na Kranjskem in Štajerskem na višku svojega razvoja in svoje moči, vprezel tudi politični preporod koroških Slovencev v svoj voz. Dr. Brejc je pri tem procesu aktivno sodeloval, bodisi zato, ker je sam izšel iz

ODDA SE
4 lepe sobe s parno gorkoto, en blok od postaj in šole; cena \$13.00 do \$17.00. — Vprašajte pri: Ing. Jamitor, Apt. 6, 221 E. 11. Street, New York, N. Y. Phone: Wi. 7-8197. 3x

vrst klerikalne stranke na Kranjskem, bodisi v domnevni, da je tak pot za koroške Slovence najuspešnejša. Postal je na ta način eden uglednih in vplivnih voditeljev predvojne SLS. Neklerikalne stranke v ostali Sloveniji so sicer obsojale tako tesno strankarsko povezanost koroških Slovencev, niso pa nikdar resno poskušale razširiti svoje delovanje tudi na ne, ker so bile mnenja, da bi ostri strankarski boji porazno vplivali na narodno delo, ki je bilo na Koroškem v prvi vrsti potrebno.

Proti koncu vojne, ko se je nemški bes na Koroškem stopnil do vrha, je moral tudi dr. Brejc zapustiti Češcev. V jeseni 1918 je prišel v Ljubljano, kjer je že par tednov kasneje ob prevaru igral vodilno vlogo v takratnem vodstvu. V prvi narodni vladi za Slovenijo, izkliscani zadne dni oktobra 1918, je bil povzenjen za notranje zadave, ko pa je bil v začetku naslednjega leta osnovana deželna vlada za Slovenijo, je postal denar 20. januarja 1919 njen predsednik. Ostal je na tem položaju do 14. decembra 1920. V tej dobi so padli boji za Koroško s plebiscitem vred. Za Koroško se je boril dr. Brejc tudi na mirovni konferenci v Parizu, kjer je bil sprejet tudi od Wilsona. Kot predsednik deželne vlade pa je dr. Brejc sprejet in pozdravil kralja Aleksandra, ko je leta 1920 kot regent prevzel oblast na ožjo domovino.

Z dr. Brejcem odbaja v grobčevki velikih sposobnosti. Kot politik je znal biti tudi oster nasprotnik, ki pa je bil vedno dostopen in odkrit ter zato tudi v nasprotnem taboru spopščen v cejenju. Visoko nad soščne in senčne strani njegovega strankarskega udejstvovanja se dviga njegovo splošno narodno delo, zlasti na Koroškem.

SVOJO SMRT JE NAPOVEDAL

Pred kratkim je umrl v Tokiju najstarejši japonski svečenik Božjega. Učakal je visoko starost III let. Par dni pred svojo smrtnjo je poklical k sebi svoje učence ter jima povedal, da bo umrl čez nekaj dni opoldne. Ob tem času so se njegovi učenci ponovno zbrali pri njem v svetišču. Svečenik je začel moliti molitve, ki jih budistična vera predpisuje ob smrtni urri in se je nato mrtev zgrudil pred oltarjem na tia. Zdravniku so mrtiča preiskali in ugotovili, da ga je zadeva srčna kap.

Pred kratkim je umrl v Tokiju najstarejši japonski svečenik Božjega. Učakal je visoko starost III let. Par dni pred svojo smrtnjo je poklical k sebi svoje učence ter jima povedal, da bo umrl čez nekaj dni opoldne. Ob tem času so se njegovi učenci ponovno zbrali pri njem v svetišču. Svečenik je začel moliti molitve, ki jih budistična vera predpisuje ob smrtni urri in se je nato mrtev zgrudil pred oltarjem na tia. Zdravniku so mrtiča preiskali in ugotovili, da ga je zadeva srčna kap.

Zoper revmatične bolečine
Trdajoči revmatični bolečini je hitro odstranjeno s PAIN-EXPELLERjem. Tako, kot se namazate s tem zanesljivim starim zdravilom, začnete gorkoto in udobjo, kar vam dokazuje, da PAIN-EXPELLER vam vrla vredno delo.

Ni trepite, če PAIN-EXPELLER dela s tako prenenadljivo dobro.

Samo pristai na Sidero varstveno znamko.

PAIN-EXPELLER

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv,
da ga boste čitali z največ
jim zanimanjero.

\$1.50

(2 KNJIGI)

**V zalogi ga ima
KNJICARNA GLAS NARODA**
216 West 18th Street
New York, N. Y.

BODOČNOST SLOVANOV V EVROPI

Nemška akademija v Berlinu je izdala zanimivo knjigo učenjaka prof. Burgdoerferja z naslovom "Izumiranje belopoltih narodov".

Pisec si v uvedu zastavlja vprašanje: Komu pripada evropska bodočnost? Za tolažbo navaja zgledne, ki dajejo prvenstvo Nemcem. Nemška rasa, pravi Burgdoerfer, je dala svetu, jak se je poselj v zadnjih letih ves posvetil slovenski lepi knjigi je izvajala v vsej jugoslovenski javnosti veliko razburjenje, nadvise ostre je bil tudi odmey po ostalem evropskem kulturnem svetu. Fašistični šovinisti z zakoni slovenskemu pisatelju niso mogli do življa, saj se je še celo v svojih knjigah govoril o moči Hitlerja.

Način na katerem je Burgdoerfer izvedel svoje poglavje, da se bo najbolj okreplil evropski vzhod. Sličen proces se odigrava že dolgo. L. 1810, je stela skupina germanskih narodov 59 milijonov prebivalcev, slovenska skupina pa 65 milijonov duš. Romanov je bilo tedaj 63 milijonov. Z drugimi besedami, prebivalstvo Evrope, ki je stelo 187 milijonov ljudi, je bilo sorazmerno razdeljeno med tri glavne rase, ki obvljujejo Evropo.

V zadnjem času pa se je položaj spremenil. Pred štirimi leti je porast bil omejil protest milanskemu Penklubu. Kako vse kaže, je ta protest naše pisateljske kulturne organizacije tudi zategel. Že tukaj pred veliko nočjo se je v Gorici ospazilo, da se bo najbolj okreplil evropski vzhod. Sličen proces se odigrava že dolgo. L. 1810, je stela skupina germanskih narodov 121 milijonov, skupina romanskih narodov 121 milijonov prebivalcev, slovenska skupina pa 226 milijonov. Sloveni tvorijo že danes polovico evropskega prebivalstva. Germanni pa komaj tretjino. L. 1960, bo razliko še večja in nepovojljiva. Sloveni so bili najnaj pozavani v Gorico, kjer je prefektura komisija uveljavila proti njim novo preiskavo. Pričakovati je, da jim bo izrekla stroga opomin ter jih postavila pod načrte strežne policijske nadzorstvo, tako da se bodo morali z vso previdnostjo izogniti sleherni družbi in se bodo smeli svobodno gibati le ob določenih urah.

ATLANTIK NAMERAVA PRELETETI

Slika vam kaže ameriškega letala litvanske narodnosti. J. R. Jasma, ki namevera poleti preleteti Atlantik. Letel bo sam. Njegov cilj je glavno mesto Litvanske, Kaunas.

Peter Zgaga

IN NAPOČIL JE TISTI ČAS...

Kakor vsako leto, je tudi letos napočil tisti čas, ko moram sebi in devetindevetdesetim odstotkom naših rojakov par resničnih, toda kislomrenih povedati.

Napočil je čas kesanja, žalovanja in pokore.

— Nostra culpa! Nosra最大 culpa! Kesajmo se, bratje, bijmo se po prisih in obujajmo grevengo!

Delajmo pokoro, mi grešniki, ki smo grdo grešili ter v svoji prešernosti in nemarnosti nismo niti pomislili, da bo nastopil, oh, da bo toliko zgodil nastopil čas pokore in kesanja.

Svetlo pismo pravi, da je dosti poklicanih, toda izvoljenih je le malo. Blagrujmo izvoljene in pomilujmo sebitne in tiste, ki so bili poklicani, pa niso bili izvoljeni.

Pomilujmo jih in pomilujmo sebe, kajti med njimi si ti in oni je, in na tisoče jih je — od novozelenske do kalifornijske obale, od Rio Grande pa dalje gori do katadske sneje.

Velik je bil greh, zato mora biti tudi pokora strašnega. Pokora v pomladnem času je najstrenješa. Če bi bila že vsaj v postu, bi človek nič ne rekel, ker v postu je pokora lažje prenesati, kakov sedaj v aprilu, ko se že vrčino začenja in bo čedalje večja v maju, juniju, južnu, avgustu in septembru.

Saj si se menda že začel pokoriti? Soveda se si začel. Nikar ne taže, dragi rojak. Nikar ne taji meščin, ker sem se s teboj vred v veselju in uživanju veseli in užival se s teboj vred v pomajkanju na otočku.

Nočes priznati, kaj ne, ker si zakerkjenu grešnik. Nočes priznati resnice same zato ne, ker je resnica, gola

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NEVENKA STEINDL:

IZ ŽIVLJENJA RASTLIN

Ljudje so dobri in slabí, lepi in grdi, ponosni, sovražni. In tako je tudi pri rožicah.

Ko sem bila še majhen otrok, takrat sem privkrat videla na našem vrtu eveteti lilije. Bele lilije, ki so jih krizariji prinesli iz Svete dežele. In ko sem jih videla, sem jih šla s poti: strah me je bilo pred njimi. Strah me je še danes. Bojim se: tako trde so, ledeno mrzla je njih belina, in v njih so strupeno-rumeni kaciči jezik. Strah me je pred to rožo, jaz ne vidim v njej nedolžnosti, jaz vidim smrt.

Mali zvenček, ta je zopet dekadenčen epigon iz modre krv. Veden sam, nikdar v plebejski masi. Visok in slok, rezerviran, malo vognjen.

Zefranček je pa plebejee. Skupaj se drenjajo, kričave barve nosijo, kakor šarlataui. Izvajajoče stote, vpijejo in se smejejo.

Tudi ti čutiš te stvari, čeprav ti niso jasne. Ne čutiš mogoče isto kakor jaz, toda gotovo ti ni rožica v barva in oblika. Če imaš vrt, lahko storšiš kakor drugi: po barvi, jih razdeliš, po obliki in času. Lahko jih pa tudi tako, da pustiš vsaki ujeno posebnost: zvončke po tri ali štiri v manuh, zefrančike na gosto v trav...

Tako ne boš doživelna le rožice, v rožici boš doživelna samo sebe.

Ker sem že pri listih: razumeš, kaj ti govorim?

Poglej njih obliko: eni so široki in tenki, drugi debeli, celo okrogli. Cemu to?

S koreninami srka rastlimi vodo iz zemlje; skozi liste izhlapeva. Sedaj boš razumeš: čmboj je vroče solnce, čmboj suha zemlja, tem dejeljši je list. Rožica varčuje.

Potem so listi, ki so zeleni, in listi, ki so sivi, često še dlakasti. Zapomni si: oni, ki prihajajo iz senca in mraka, ti imajo temno zelenje; oni, ki stoje na vročem soncu, so sivi in dlakasti.

Če imaš vrt, potem boš sedaj vedela:

Mal alpski mak ima nežne sivaste lističe; na soncu mora stati, v vlažni zemlji.

Šmrnica ima široke in temne liste: daj si senec in vlogo.

Alos ima debele, mesnate, sivozelene liste: sonca hoče in suhih tal.

Kdor zna čitati, temu tudi korenine govore.

So korenine, ki so debele in ravne in rastejo navpično navzdol: rože so, ki globoko spodaj iščejo vlogo.

Potem so drevesa, ki imajo korenine vodoravno, tik pod površjem. Z barja so: s široko plaskivo, jo opirajo na zibajočih se tleh.

Kaktus zopet, ta ima smejne korenine: kakor vrvce so. Nisem jih videla dvije rasti, ampak mislim: na kamenitih tleh so špranje in razpoke. In skozi te špranje in razpoke se vijejo korenine.

Ne vem, če veruješ v čudeže. Jaz verujem.

Če si jeseni kupiš čebulico an-

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

POPLAVA V OKLAHOMI

Slika nam kaže poplavljeno ozemlje pri Elk City v Oklahomi, kjer je reka Washinta vsled silnega deževja prestopila bregove. Nesteto hiš je bilo uničenih; šestnajst oseb je izgubilo življenje.

PROCES PROTI "ZADNJI KURTIZAN"

V Parizu se je te dni zaključil proces, ki so ga listi razkricali za največjo sodniško senzacijo letosnjega leta, proces proti Germaini Huotovi, ki je bila svoj čas ustrelila marseillskega policijskega prefecta Causereta, svoga ljubimca. Ob času umora so se listi na dolgo in široko razpisali o tem zločinu. Sodišče pa je vzel drugačno stanje in je napravil iz tega dogodka tako zvani "crime passionnel". S tem je bilo senzaciji že v naprej izbito dno.

Kdo pa je ta Germaine Huotova, da se je zanj tako silno zanimala francoska javnost? Evo njenega življenjepisa:

V štirinajstem letu svoje dobe je imela prvega ljubice. Leto pozneje ji je ljubezen naklonila stanovanje, kamor se je zatekala s svojimi protektorji. Okusila je skrivnost pariskega življenja... In ime Huot se je že zdelo skromno, premenljivo, da bi mogla obdržati. V nekem podlistku je naletela na primik, ki se je videl primernejši. Glasil se je: d'Anglemont. Prizvela ga je in tedaj se je začela ujena "kariera".

Njeni ljubimeci so bili posestniki, veliki industrijale, diplomati, a njeni ljubezeni ni poznaли sentimentalnosti. Cenila je znanja po starih načinih načinovih.

Ljubimci, ki je napisal ček za stotiso frankov, je bil ljubši od onega, ki ni znogel tolitske svote. Da, bila so lepa leta... Prodajala se je za ceno do četrte, do pol milijona frankov predvino veljavje. Ti denarji so ji omogočali, da se je vozila okrog v temem avtomobilu, da je imela zvesto služinčad in da je slednjem postala lastnica kraljeve palače v najboljši pariški četrti.

Pred njo so defilirale neskončne vrste podložnikov. Celo Aga Kar in neki bavarski princ sta bila med njimi. Slednji je bil dovolj naiven, da si ni puščal samo za njeno naklonjenost, ampak celo za njeno roko.

In je spravil stvar tako daleč: da se je Huotova s poštovom odpeljala v Monakov, od koder pa se je že čez nekaj tednov vrnila v Pariz. Zakaj zopet v Pariz? Samo pravi, da ji francosko podnebje najbolje pripla.

In Picardovo oko se je vprašajoče zagledalo v kot, kjer je stal star zaboljiv in črivični hrast.

Pojdimo, — je zamrmral naenkrat, nimam preveč časa, če hočem še danes zopet videti dobrega Rumignaca, ki strašno hreneni po steklenicah in slame.

In Picardovo oko se je vprašajoče zagledalo v kot, kjer je stal star zaboljiv in črivični hrast.

Pojdimo doli v klet, — je mrmral sam pri sebi.

Klet je bil Picardu baš ta kot za zaboljivo, kamor je spravljal steklenice, izposojene iz gospodarjeve klelei.

Tam je stal dober tucat s pajčevinami pokritih steklenic, dragocena zaloga za zimske večere, ko je naša dobrinjača čutila potrebo malo pomladiti si kri.

Picard je vzel šest steklenic in jih postal pred se na mizico, kjer je imel kup starih rodinskih papirjev in iz viteških romarov iztrganih listov.

Hm, — je dejal sam pri sebi, — to so gospodinčne, ki razvesele sreča dobrega Rumignaca in mi pripomorejo pregnati vse njegove dvome.

Zdaj bo treba viteza pregovoriti, da bo več jedel, da se mu vrnejo moči, ki jih bo nujno potreboval.

V ta namen mu napišemo pismo, ki mu ga izroči Rumignac, ne da bi slutil, kaj je v njem.

In takoj je začel pisati.

"Gospod vitez, nakar ne obupujte. Ura osvobojenja je blizu. V nedeljo zvečer bom spremljal vašega ječarja v vašo celico.

Ječar mora ostati zaprt namestu vas; toda prosim vas, dragi gospod, ne odklanjajte več jedi, ki jo vam nosi, kajti za uspeh mojega načrta bo treba več sile in vztrajnosti, nego je imata vaš stari sluga sam.

Ko boste konečno zopet svobodni, bova kaj hitro našla pot do Henrike in jo osvobodila."

Picard je skrbno zapečatil to pismo, ga spravil v žep in odšel v sosedno delikatesno trgovino.

Trgovec, Cyril Balandier po imenu, je bil pošten in značajen mož.

Picard, ki je bil preveč ponosen na svoje dostojanstvo prvega komornika, policijskega ravnatelja, se je malo zmenil za družbo drugega služabnikov... za služinčad, kakor je imenoval svoje nižje tovariše, in rad je zahajal k Cyrilu Balandieru; bil je njegov dober odjemalec.

Cim ga je Balandier zagledal, mu je hilet naproti.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

133

Toda pred osmo uro, kajti o pol osmilj nastopim zopet službo in potem nisem več človek kakor so drugi.

Izpremenite se v Cerbera, dragi Rumignac.

Tako mora biti.

Torej ob osmilj.

Segla sta si v roke z vso iskrenostjo, ki jo najde človek v žlahtni kapljici.

In Picard je zadovoljen odšel, Rumignac je pa še pospravil, kar je bilo ostalo v steklenici.

VI.

Ko je prispel Picard na vogal ulice Saint Antoine, je zadržal korak. Mož je kolebil med dvema dolžnostima; ni namreč vedel, ali naj se vrne v Salpetriero in vprašava po mladijetnici ali pa naj odide naravnost v palačo grofa de Limieres in se loti priprav za osvoboditev zaprtega viteza.

Odločil se je za drugo pot, kajti imel je samo še dve ura časa, da je lahko ukrenil vse potrebno, predno se vrne v Rumignac.

Ubral je torej najkrajšo pot, mrmrajoč:

— Striček Rumignac, zapomnil sem si dobro način ravnanja z ječarji; to se vam ustrengne še bridko maščevati... Tobaka je treba poln žep; tega ne bo težko dobiti. Poleg tega bo treba dobiti dve ali tri trdne vrvice in jih skrčiti, ko pojdem v Bastillo. In pa robe ne smem pozabiti.

V palaci policijskega ravnatelja je krenil Picard naravnost v svojo lepo opremljeno podstrešno sobico. Ves upahan je sedel v naslanaču, ki ga je bil dobil kot obrabileno pohištvo iz grofovega kabinka. In začel je razmišljati, kako bi najlažje rešil viteza iz Bastille.

— Pojdimo, — je zamrmral naenkrat, nimam preveč časa, če hočem še danes zopet videti dobrega Rumignaca, ki strašno hreneni po steklenicah in slame.

In Picardovo oko se je vprašajoče zagledalo v kot, kjer je stal star zaboljiv in črivični hrast.

Pojdimo doli v klet, — je mrmral sam pri sebi.

Klet je bil Picardu baš ta kot za zaboljivo, kamor je spravljal steklenice, izposojene iz gospodarjeve klelei.

Tam je stal dober tucat s pajčevinami pokritih steklenic, dragocena zaloga za zimske večere, ko je naša dobrinjača čutila potrebo malo pomladiti si kri.

Picard je vzel šest steklenic in jih postal pred se na mizico, kjer je imel kup starih rodinskih papirjev in iz viteških romarov iztrganih listov.

Hm, — je dejal sam pri sebi, — to so gospodinčne, ki razvesele sreča dobrega Rumignaca in mi pripomorejo pregnati vse njegove dvome.

Zdaj bo treba viteza pregovoriti, da bo več jedel, da se mu vrnejo moči, ki jih bo nujno potreboval.

V ta namen mu napišemo pismo, ki mu ga izroči Rumignac, ne da bi slutil, kaj je v njem.

In takoj je začel pisati.

"Gospod vitez, nakar ne obupujte. Ura osvobojenja je blizu. V nedeljo zvečer bom spremljal vašega ječarja v vašo celico.

Ječar mora ostati zaprt namestu vas; toda prosim vas, dragi gospod, ne odklanjajte več jedi, ki jo vam nosi, kajti za uspeh mojega načrta bo treba več sile in vztrajnosti, nego je imata vaš stari sluga sam.

Ko boste konečno zopet svobodni, bova kaj hitro našla pot do Henrike in jo osvobodila."

Picard je skrbno zapečatil to pismo, ga spravil v žep in odšel v sosedno delikatesno trgovino.

Trgovec, Cyril Balandier po imenu, je bil pošten in značajen mož.

Picard, ki je bil preveč ponosen na svoje dostojanstvo prvega komornika, policijskega ravnatelja, se je malo zmenil za družbo drugega služabnikov... za služinčad, kakor je imenoval svoje nižje tovariše, in rad je zahajal k Cyrilu Balandieru; bil je njegov dober odjemalec.

Cim ga je Balandier zagledal, mu je hilet naproti.

— Smem postreči gospodu Picardu? — je vprašal.

— Zaenkrat ne naročim ničesar. Rad bi samo govoril z vami.

— Izvolute razpolagati z menoj, gospod Picard.

— Ali veste, gospod Balandier, da imam dražestno nečakinjo?

— Ne, gospod Picard, to slišim prvič.

— Toda zdaj veste to, saj sem vam prav kar povedal.

— Da, zdaj vem.

— Ali veste, da se moja nečakinja Eutalie Vernouilletova moži?

— Ne, gospod Picard, tega še ne vem.

— Kako da ne veste, saj sem...

— Saj ste mi povedali, to je res.

— No torej zaroka bo baš drevi in prirena bo velika pojedina za vse rodilinske člane in prijatelje...

— Že vem; to pojedino naj jaz...

— Nikakor ne; ta pojedina bo nekaj spisovalnik in vsak udeležence bo nekaj prispeval.</

MARIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

13

Razmotrovata o vsem še bolj natančno, kaj bosta še napravila. Vedno bolj uči Miss Vautham svojega zaveznika, da se popolnoma vživi v svojo vlogo. In Wendler je bil sedaj za vse pripravljen, ker se je morallo vse razplesti brez vsake nevarnosti zanj, tako ali tako.

Poglavita stvar je bila, da Dewall oblači za Marija in da došče, da ga bo mučila ljubosumnost, predno bo iskal tolazbe pri Miss Vauthamovi in njeni ljubezni. To ga je še posebno mikalo, ker je bil sam tako zelo ljubosumn na Dewalla. — Kakor ti meni, tako jaz tebi, — si misli ves zadovoljen.

Miss Vautham in Kurt Wendler se vrneta kot dobra zaveznika na parnik.

Dr. Dewall je zapustil parnik kakor pol ure pozneje kot Miss Vautham in Kurt Wendler. Natančno je poizvedel, kje se nahaja dr. Laanejev sanatorij. Ni si naročil avtomobila, temveč je šel peš. Ako bi se avtomobil vstavil pred sanatorijem, bi mogoče kdo postal nanj pozoren. In pot do tja tudi ni bila dolga.

Med potom si ogleduje razne zanimivosti in slednjici se zadovoljen oddahne, ko zagleda pred seboj lepo poslopje, obdano s parku podobnim vrstom. Tukaj je morala biti Marija na varnem. Vse je napravilo nanj dober utis.

V parku vidi več bolnikov v udobnih stolih. Dolgo in pazno gleda vrste oken ob katerih so bile terase s pisanimi šotori in se vpraša, ako ni mogoče Marijino soba tudi na tej strani poslopja. Kako rad bi jo bil še enkrat videl, in četudi samo od daleč. Ko zagleda služabnika prihajati po poti, se mu zbrudi želja, da bi Mariji poslal še zadnji pozdrav. Poklici služabnika in ga vpraša, aki bi mogel gosti Buehwaldovi, ki je zjutraj prišel s svojim očetom, izročiti vizitko. Služabnik je bil takoj pripravljen in mu tudi pove, da je izvedel, da bo dr. Buehwald najbrže v dveh dneh operiran. Dewall izvleče iz listnice vizitko, na katero naglo napiše nekaj vrstice in jo zapepi v ovitek, na katerega napiše Marijino ime. Pismo izroči z lepo napitnino služabniku, in naglo odide z obljubo, da bo naročilo izvršil.

Z občutkom, kot da je bil zopet v zvezi z ljubljennim dekleton, gre Dewall počasi naprej. Najame si avtomobil ter se vozi po ulicah Honoluulu. Svojo vožnjo je uredil tako, da se je na povratku proti parniku še enkrat peljal mimo sanatorija. Tedaj pa se dvigne in hrepeneče gleda v neko okno in prve nadstropju. Pri tem oknu vidi stati mlado dekle s plavimi lasmi. Okno je bilo odprtoto in Dewall nehotno glasno zakliče. Dekle se zgane in se ozre proti njemu. V resnici je bila Marija, ki je Dewalla spoznala. Maha mu z rokami in Dewall ji maha nazaj. Tako sta si izmenjala še zadnje pozdrave.

Ta pozdrav je Dewall sprejel kot dar srčne usode. Sreča mu je postalo lažje, toda zopet ga napolni hrepeneje po ljubljencem dekleton. Obide ga občutek, kot bi moral ostati pri njej, kot da ne sme proč, dokler ni bil prepričan, da je njen oče srečno prestal operacijo in je bil zopet zmogen biti njen varuh in zaščitnik. Toda njegov čut za dolžnost mu tega ni dovolil. Tako se vrne zopet na parnik.

Takoj za njim se vrneta na parnik tudi Miss Vautham in Wendler, toda Dewalla nista videla, kajti sedel je že v svoji kabini in se je vdajal svoji srčni bolečini.

Prihodnji dan dopoldne je parnik zopet odplut in potniki so stali ob ograji in so gledali po otoku.

Tudi Dewall je bil na krovu. Ponoči je le malo spal in za nočno stvar ni imel veselja. Dosedno se je izogibal Miss Vauthamovi in Wendlerju, kajti se se ni čutil razpoloženega, da bi z njima govoril. Ko je obrežje izginilo v meglji, odide v kabino in se vrže na posteljo in skuša zaspasti. V resnici trdno zaspri in se zbrudi malo pred večerjo. Kesko je sploh zaspal in je občutil zdravo lahko mladosti, ki telo opominja, da dobi zopet novih moči.

Zelo je bil potrit, ker v občutnicu ni več videl Marije in njenega očeta, katerega je zelo spoštoval. Bilo mu je, kot vsem zaljubljenec, ki so se morali ločiti od svoje izvodenke — svet mu je bil prazen brez njegove sladke, ljubljene Marije, ki jo je ljubil z vsemi miščami svojega telesa in brez katere ne bi mogel biti srečen.

Počasi se obreže in gre k večerji, ko zazvoni zvonec.

Obednica je bila že dobro zasedena. Tiho igra godba in potnik, so veselih obrazov. Dewall se ozira okoli. Kmalu zagleda Miss Vauthamovo, toda z veliko nevoljo vidi poleg nje tudi Kurt Wendlerja in Mrs. Flint. To mu je bilo neprijetno. Z Miss Vautham bi saj mogel govoriti o Mariji, toda ta nesramni zlatar, ki se je tako vsljivo poslovil od Marije in ki jih je govoril v slovo tako ljubljenevi besede, mu je bil zoper v dom duhe.

Nedvodič, kaj bi napravil, se ozira po drugih mizah ter več ne pogleda k mizi, kjer se sedeli oni trije. Bal se je, da bi mu Miss Vautham zapovedljivo namignila in povabila k svoji mizi, aki bi se še enkrat ozrl tja. Tako slednjic sede k majhnji mizi, ki je bila pripravljena samo za eno osebo. Nobené zahteva ni imel po družbi. Itol je samo potolčal svoj gled ter nato hoditi po krovu.

Tako je tudi storil in je prvi po večerji vstal od mize, da ga nikdo ne bi ogovoril. Za gotovo je vedel, da Miss Vautham ne bi šla nimo njega, ne da bi ga ogovorila in tedaj bi bil poleg njega tudi oziroma človek, česar družbe noči nikakor ni mogel prenesti.

Zato si poišče na krovu najšarmotnejši prostor, prav zadej, kaj mor je le redkodaj zašel kak potnik. Nasloni se na ograjo, ki je ločila krov prvega razreda. Od tu je mogel videti tudi v oddelki drugega razreda. Tu so potniki sedeli v raztegnjenih stolih. Sam pri sebi pravi, da po svojih dohodkih komaj spada med potnike drugega razreda. Samo svoji tvrdki se je imel zahvatiti, da je mogel potovati z dr. Buehwaldom v prvem razredu. In prvikrat resno premislijuje, da Mariji ne bo mogel nuditi posebno blestečega življenja. Sicer je upal, da bo njegova plača po povratku zvišana in je tudi mislil, da bo še dalje napredoval, ako bo marljiv in ho pokazal svoje zmožnosti. Mogoče bo v kratkem povišan v nadinžimirja, kajti z njim so bili zelo zadovoljni ter so mu vedno zaupali zelo težke naloge. Pripravljen je bil, da jih izvrši v zadovoljstvo svojih predstojnikov in dr. Buehwald mu je tudi že obljudil, da ga bo priporočil, ker je bil do sedaj z njim jako zadovoljen. Tako bo imel vedno boljše stališče in bo mogel Mariji nuditi brezkrbovno bodočnost.

Zadovoljno se vzvraša: da bi bilo saj že tako daleč! Hrepeneje po njej ga tako napade kot divja zver in srečnih parov spodaj ni mogel več gledati — saj je bil tako sam.

Počasi gre dalje, toda zazdi se mu, kot da sliši glas Miss Vauthamove. Od daleč tudi vidi prihajati dve osebi, gospoda in dame. Prav gotovo je bila Miss Vautham in zlata.

Naglo se obrne. Samo da mu ni bilo treba z nikomur govoriti, kajti hotel je biti sam s svojimi mislimi na Marijo.

(Dalje prihodnjič.)

ZMACALEC PRI DIRKI

Pri velikih konjskih dirkah v Aintree, Anglija, je zmagal konj "Golden Miller". Na sliki vidite njegovo lastnico Miss Dorothy Paget, ko ga v velikem spremstvu vodi v hlev.

OBTOŽENA UMORA LASTNE SESTRE

I.

Novo mesto, 6. aprila.

Večka negotovost je danes prevevala razpravo proti Urši Romanovi. Ali je tale ženica pri svoji 54. letih, mimo sedeča na obtožni klopi, zdaj pa zdaj zasolzna, potem zopet ogorčena, če ji očitajo veliko vdvanjno pijačo — ali je mogla Urša na takto zverinski način pokončati svojo lastno sestro, kajti ji to očita obsožna obožnica?

Rešiti to zagonetko je bila danes težava načrta novomeškega dejanja, ki mu je predsedoval starešina okrožnega sodišča Josip Kavčič, prisedniki pa so bili Anton Kude, Štefan Dolenec, Božidar Romih in Ivan Kacijan. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Davorin Rus, zagovornik pa je odvetnik dr. Josip Globecnik.

Naravno, tako velikega zanimanja ni bilo za to razpravo, kakor za proces proti bratomu Matijemu, vendar pa se to tudi že zgodaj oglašali za vstopnico in ob osmih se je dvorana napolnila. Obtožnica je prišla potrta, črno obblečena v dvorano miniro sedla na klip, si zdaj pa zdaj obrisala obraz in v dan poslušala obtožnico, ki jo je na predsednikov poziv začel čitati državni tožilec, podarjavač v uvodu, da je Urša po obtožnici, druga dva sta pa na

Romanova obtožena zločinstva zoper življenje in telo.

Umor Ane Goršetove in krivdo njene sestre Urše Romanove opisuje obširna, obtožnica med drugim takole:

Po 23. ur 8. novembra lani je Urša Romanova iz svoje hiše glasno klicala na pomoč sosedu in je povišala te klice posetnik Jože Seničar, ki je pritekel v Romanovo hišo, kjer sta mu zakonča Roman Franc in Urša povedala, da je nekdo umoril Ane Goršetovo, ki je ležala v kuhinji mortvja na tleh v mlaki krv. Urša Romanova je večela Seničarju, naj ji pomaga umorjeniku nekoliko dvigniti, da bi ji položila pod glavo blazino. Seničar se je sprva protivil, češ, da mora ostati truplo nedotaknjen, naposled pa je umorjenko toliko dvignil, da ji je njena sestra primaknila blazino pod glavo. Klice na pomoč pa so čuli tudi v sosednji čevljarski dejanici in so mojster in Štirje poslovniki hiteli proti Romanovi hiši. Jože Seničar jih je že na poti povedal, kaj se je zgordilo. V kuhinji, kjer je ležala umorjenka, je Urša Romanova hodila sem in tja in držala v roki prizganom svečem. Ona in njen mož, ki je star že 80 let, sta čevljarska poslovna, naj bi šli po orožniku. Dva čevljarska poslovniki sta se s kolemi odpeljala klicajoči v uvodu, da je Urša

poščeno Urša Romanove sluša po njemega brata Antona Goršeta na Malo Cikavo.

Ko je Anton Goršec prišel, mu je Urša pokazala na tleh ležec razmesarjeno sestro ter dejala: "Poglej, ali je to zasluzila!" Potem je pričela bratu in sosedom pripravljati, da je že ležala v postelji, ko je slišala sestrine klice: "Oče, oče!" Zbudila je svojega moža ter prizgal luč. Spusta se je zdele, da hodi nekdo bos po vezi in je zaradi tega nekaj časa tiseča vrata, naposled pa le vstopila v vežo in v kuhinjo, kjer je zagledala sestro ležec že mrtvo na tleh. Dvojčka večna crsta so bila odprtta. Vrata je hitro zaprla, dvignila sestro ter jo počila z vodo po krvavi glavi, potem pa šla po stopnicah na podstrelje in od tam klicala na pomoč. Po tem pripravljajoči se je šla Urša Romanova nekam ven in se tako napila, da so jo morali nesti v postelji, kjer je tako trdno zaspala, da je niso mogeli zbuliti vse do 11. dopoldne. Kmalu po počnosti se prišli v Romanovo hišo Štirje orožniki ter takoj ugotovili, da je bilo truplo za celo svojo dolžino že premaknjeno od velike luži krov. Tudi stena je bila oškropljena s krevjo. Zdravnički izvenčevalci so ugotovili, da je dohyla Ana Goršetova na levem strani glave Štirje hude rane, ki so bile ne samo skupaj, marče tudi posamezno smrtno varne, in da so bile te rame povzročene z manjšo ročno sekiro.

Pozneje je preiskava ugotovila, da sta Urša Romanova in njena sestra Ane čez dan vozili gnaj na ujivo, potem pa sta v hiši in sicer v družinski sobi pozno v noč ležali koruzo. Večna vrata so bila takoj kar po navadi na oben strane dobro zaklenjena. Zaklenjena so bila tudi vsa gospodarska poslopja in klet. Na Urša Romanovo je padel sum, ker se je že v začetku sumljivo vedla pred ljudimi, ki o priheli v hišo, še bolj sumljiva pa se je svedla zdele orožnikom. Indicije označuje obtožnica takole:

Truplo umorjene sestre je Urša premaknila precej daleč od luži krov, če preden je prišel sosed Jože Seničar. Trdila je, da se je skrival neznan tat in razbojniki že čez dan na podstrelju, žla pa je vendarle brez strahu takoj po umoru na podstrelje in od tam klicala na pomoč. Mrtvi sestri je vzel iz ušes oba uhana — eden je obvisel na odsekancem delu levega ušesa. V Amini skrinji je poiskala njen ročno torbico, oba ključa od njene hiše v Žabji vasi ter denar in vse to spravila v svojo posteljo. Kazala ni nobene žalosti in po prihodu sosedov se je tako opipnila, da se je zgrudila na tla in da so jo morali odnesti snot.

Ko se je zdansilo, so orožniki na

(Dalje prihodnjič.)

Spomladanski Skupni Izleti:

ILE DE FRANCE, 5. MAJA v Havre
Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

BREMEN, 10. MAJA v Bremen
Karta do Ljubljane \$122.24; za tja in nazaj \$211.50

BERENGARIA, 12. MAJA v Cherbourg
Karta do Ljubljane \$119.21; za tja in nazaj \$206.50

ILE DE FRANCE, 26. MAJA v Havre
Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

BERENGARIA, 30. MAJA v Cherbourg
Karta do Ljubljane \$119.24; za tja in nazaj \$206.50

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj arc, da mu preskrbimo najboljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila oziroma

"**GLAS NARODA**" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko storii. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RAZVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Poziv!

Izdanje lista je v zvezki z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabi.

bih razmer tako priza deti, da so nas naprosili,

da jib počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, pravljajo na ročnico točno.

Uprava "G. N."

Knjige Vodnikove Družbe

akijo je SEDAJ naročite za prihodnje.

Naročnina, ki znaš SAMO —

\$1. —,

akijo postopek nami, in kakor hitro bodo

AKO ČAKATE tako dolgo, da knjige izdejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street, New York, N. Y.